

er disse to Hovedmomenter, som vi maae fastholde, idet vi her fastsætte Regler for Capitelstarten; det ene er, at Prisen sættes indenfor Grændsen af det Tidspunkt, hvori Vdelsen kunde være mulig, og det, hvori den skal være fæstet, og at den bliver sat saaledes, at Vdelsen kan være fuldbyrdet og Afregning gjort, inden Finantsaaret sluittes. Dette synes mig ligger saa simpelt i alle de Forhold, som vi her have at betragte, at alle Hensyn, som kunne være gavnlige for Yderen eller Modtageren, maae forsvinde. Regelen ligger i Sagens egen Natur, en Regel, sat igjennem paa den fuldstændigste og retfærdigste Maade, det er det, vi maae stræbe efter. Naar man siger, at der skal findes en contradictorisk Afgjørelse for de to Parter, der have Interesse af at sætte Capitelstarten, den ene for lavt i Modfætning til den anden, der har Interesse af at sætte den for høit, saa siger jeg, at det kunde være ganske rigtigt; men saa skulle vi paa en Maade dele dem imellem. Det fleer ved at indføre en Bestemmelse i Loven, som siger: vi overlade Communerne at give det ene Forslag til Capitelstarten, og vi overlade Præsterne at give det andet — det er de to Parter, som see fra en modsat Side — men forinden man opgjør Middeltallet, tager man Middeltallet af samtlige Communes og Middeltallet af samtlige Præsters Forslag, og af disse to Tal tager man saa Middeltallet. Paa den Maade bliver Afgjørelsen contradictorisk, men saaledes er Bestemmelsen i Lovforslaget ikke affattet (S. N. Hansen: So.). Ja saaledes har jeg ikke ganske forstaaet det; det er muligt, at jeg har overseet det, og saa er den Side af Sagen rigtig; men derimod det, som gaaer ud paa at udstrække Marsbestemmelsen ud over Februar Maaned, det troer jeg ikke er rigtigt hverken med Hensyn til Vdelsens Omfang, hvor den skulde have været ydet, eller med Hensyn til Regnskabs Afslutning og Opgjørelse.

Scholer: Det er ganske rigtig, naar den ærede Rigsdagsmand siger, at Hensigten maa være at udfinde det meest Retfærdige ved Capitelstartens Sættelse; men naar den ærede Taler siger, at vi her skulle holde os indenfor

bestemte Grændser med Hensyn til den Tid, hvori Tienden kunde være ydet, og den Tid, hvori den skulde ydes, saa kan jeg ikke give ham Medhold deri. Den Tid, hvori den kunde være ydet, kan ikke vel udfindes; det kan skundom være i August og skundom i September Maaned, men under alle Omstændigheder var det kun dengang, Tienden ydedes i Kjørven, at den kunde kræves til den Tid. Da det senere blev bestemt, at den kunde ydes i Korn istedetfor i Kjørven, blev det fastsat, at den skulde ydes inden Februar. Jeg er af den Formening, at September Maaned ikke billigen kan medregnes; thi Kornet kan ikke leveres i denne Maaned; dengang Kornet leveredes i Kjørven, kunde det leveres, naar Høsten var endt, undertiden ind i September; men selv om man gaaer ud fra, at Kornet bliver leveret i Kjørven, og at vedkommende Tiendetager kunde gjøre sig en Fordeel ved at sælge det i September, saa vilde det koste ham Saameget at faae det tørstet af og faae det omsat i Penge i denne Maaned, at han paa ingen Maade vilde have Gevinst, men snarere Tab derved. Jeg er derfor af den Formening, at den Tidsgrændse, hvormed der skal begyndes, ikke kan regnes for fra October, medens den nu regnes fra September.

Tscherning: Ja, jeg er ganske enig med den ærede sidste Taler i, at man kun kan begynde fra October Maaned, thi Tienden er for Dieblikket sat som Grundlag i tørstet Sæd; den kan vanskeligt være tilveiebragt i Begyndelsen af October, men den kan paa ingen Maade være tilveiebragt før. Tienden er sat saa høit i Korn, at de Fordele, der skulde være ved at tage i Kjørven, ere betalte; der kan altsaa ikke kræves Noget af Hensyn til at man tidligere tog i Kjørven; Ingen kan nægte Muligheden af, at Kornet kan leveres i October, og heller ikke nægte Muligheden af, at det kunde være en Fordeel endogsaa for den, der skulde levere Kornet, at levere det i October, naar han skulde levere det in natura. Altsaa October, November, December, Januar og Februar Maaneder forekomme mig at være de 5 Maaneder, som efter den hele Sags nuværende Stillning naturligt maae tjene som Grundlag